

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. III. Minores Insulae Britannicae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

CAPVT III.

Minores Insulae Britannicae.

PRÆCIPVÆ sunt vtraque Mona, Ebudæ, Orcades, Thule.

§. 1. *Vtraque Mona.*

MONA cuius meminit Tacitus in vita Agricola, freto tantùm à Britannia dirimitur, si quidem ad eam Agricola, vt ante eum Suetonius Paulinus, sine nauibus suas copias traiecerunt. Druidum hinc luci per Suetonium victorem succisi. Hodie dicitur *Anglesey*, & malè cum sequenti confunditur.

Mona altera medio cursu inter Britanniam, & Hiberniam à Cæsare constituitur: Plinij *Menapia* est, fortè quasi *Monapia*; Bedæ & Orofio *Menauia*, Ptolemæo *Monada*; hodie *Menau*, & Britannicè *Moncitha*, quasi Mona remotior appellatur.

§. 2. *Ebudæ.*

EBUDÆ à Ptolemæo dicuntur; *Ebudæ* Stephano; *Hebudes* Plinio; *Betorica* Æthico; *Euonia* seu *Ebonia* Gildæ Sipienti. *Hybridæ* ab Antiquis dictas, ait Mercator, sed cùm auctores nō laudet, credunt aliqui in prauum codicem Plinij incidisse, vbi *Hybrides* pro *Hebudes*, legeretur. Giraldus *Inchades*, & *Leucades* dictas olim credit, sed quorum fide subnixus? Hodie *Occidentales* dicuntur, aut *Hybrides*, inquit Buchananus.

De earum Rege singularia leges apud Solinum cap. 25. *Ille nihil proprium habet ne quidem fæminam, & ne ad auaritiam diuertat, discit paupertate iustitiam.*

Quod ad numerum attinet, Solinus, Ptolemæus & alij quinque duntaxat appellant; Plinius triginta, vtique veritati conuenientiùs.

§. 3. *Orcades.*

AB Agricola primùm domitæ sunt, non à Claudio, vt quidam fabulati sunt. De iis sic Solinus cap. 25. *Vacant homine, non ha-*

bent sylvas, tantum iuncis herbis inhorrescunt, &c.

Circiter triginta dicuntur à Ptolemæo; Plinius & Martianus Capella quadraginta numerant; Iornandes 35. Isidorus 83. Solinus denique tres, sed in eius codicem mendum irrepsisse putant eruditi, pro triginta.

Earum præcipuam, & maximam dictam esse olim Pomonam asserunt Buchananus, & Boëtius; Camdenus apud Solinum Pomonam Diutinam dici putat; sed fortè Camdenus incidit in alium à nostris Codicem; absit enim ut tantum virum tam turpiter lapsum suspicemur.

Porro labante Imperio sub Honorio in eas sese Saxones innuauere, licet hinc superatos innuat Claudianus.

— *maduerunt Saxone fuso*

Orcades.

§. 4. *Thule.*

Sic enim dicenda est non *Thyle*, ut rectè ostendit in suâ Germaniâ Cluuerius, malè apud Æthicum dicta *Tilla*, & *Tila*.

Ita nominatam vult Isidorus à *Sole*; Suidas à Rege Ægyptio; alij à voce Arabica *Tule* quæ significat *procul*; alij denique à Saxo-nixo nomine *Tell* limes, quoniam hæc *limes Septentrionis* erat.

De eâ habet aliqua Solinus cap. 25. & eius incolis: sed plura Procopius lib. 2. de bello Gothico, at quæ Scandiæ potiùs aptanda sunt, ut postea ostendemus.

Sed quid hodie Thule? quæstio perdifficilis, & quæ scriptores in tres opiniones distraxit.

Prima credit esse Scandiam; sic Ortelius, quia quæcumque dicuntur de Thule à Procopio loco suprâ laudato, ei regioni quadrant: fauere videtur, & nomen; siquidem pars huius regionis dicitur in præsentia *Tillemark*.

Secunda est Philippi Cluuerij, cuius est illa ratiocinatio. Thule est illa insula quam attingit Polaris Arcticus ut iam loquimur, seu ut loquuntur veteres Arcticus eorum qui degunt sub Tropico Cancri, talis est *Islandia* insula, igitur *Islandia* est Thule veterum. Assumptio liquet ex tabulis; propositio est Plinij lib. 4. cap. 16. Solini cap. 25. Melæ lib. 3. Cleomedis cap. 7. lib. 1.

Tertia est Camdeni, qui *Schetlandiam* esse arbitratur; tum quia situs huius insulæ Ptolemæico Thulensi respondet, & littus *Bergarum*

garum respicit, ut vult Pomponius Mela, hoc est *Bergen* emporium Noruegiæ è Regione Schetlandiæ: tum quia nomen planè concinit, nam ab omnibus nautis Germanis, & Britannis, qui voces hæreditarias à maioribus accipiunt, dicitur etiamnum *Thylinfell*.

De hac insulâ multa olim fabulosè scripta: quæ causa fuit quòd ut quidam veterum eam esse negarunt.

CAPVT IV.

Albionis Citerioris seu Romanæ diuisio.

ITA dicebatur quod cis Murum sita esset de quo pòstagemus, quo Romani ditionem suam ab hostico disiunxerant, & totum *Angliæ Regnum hodiernum* continebat.

Citerioris Albionis pars superior.

HODIE est Vallia tota, & Angliæ vniuersa præter partem Septentrionalem.

§. I. *De Britannia prima: sic appellata est quòd Romani in eam priùs arma intulissent.*

CANTII	le Comté de Kent.	}	DVROVERNVM : <i>Cantorbery</i> , aliter <i>Durobernium</i>
			Bedæ.
le Comté de Kent.	}	Dubris : <i>Douure</i> ,	
		Rhutupiæ, seu Rhutupis : <i>Richborouu</i> .	
		Durobreuis : <i>Rocheſter</i> , aliter <i>Durobriua</i> & <i>Durobrus</i> .	
		Durolenum : <i>Lenham</i>	
le Comté de Surrey.	}	INSV- Toliapis ad Tameſis ostium : <i>Sheppye</i> .	
		LÆ Thanatos : <i>Thaney</i> , seu <i>Tanet</i> .	

le Comtez d'Essex & de Surrey.	}	REGNI NEOMÆVS, seu Nouiomagus : <i>Foodcotte</i> .
		Othona : <i>Hastingz</i> .
		Portus Adurni : <i>Edirington</i> .

BELGÆ	}	AQVÆ CALIDÆ, seu folis Aquæ : <i>Bathe</i> , seu <i>Caer-Badon</i> .
-------	---	--

pag. 130 Videa seuclom

Z